

A-larm Nyhetsbrev april 2020

Hva skjer på rusfeltet i forbindelse med Korona pandemien – covid-19?

Bruker- og pårørende organisasjonene sendte et felles åpent brev (ført i pennen av Tommy Sjøfjell i A-larm og Arild Knutsen i FHN) til Bent Høie lørdag 14. mars hvor det blant annet ble påpekt at; «Smittevern er og må være prioritert nummer en. Vår største bekymring er at mange med rusproblemer vil bli smittet, og dermed vil bli bærere av viruset. Aktiv rusing medfører tett kontakt med andre mennesker. Om ikke det blir satt inn målrettede tiltak nå vil dette få enorme konsekvenser for en sårbar gruppe og deres familie og venner. Derfor ønsker vi at:».

- Henteordninger på LAR må tilrettelegges for minst mulig smittefare.
- Det må tilrettelegges for lavterskel substitusjon i alle større byer, også for aktive brukere som ikke er innskrevet i LAR.
- Før utskrivning fra TSB, må det være avklart god bolig og oppfølging.
- Det må på plass økonomiske støtteordninger nå =Oslo og lignende tiltak stenges.
- Det må settes inn smittetrygge ernærings- og hygienetiltak i alle kommuner.

«Vi må ønske folk velkommen til avrusning, det vil være mindre kostnadskrevenne enn respiratorbehandling senere:»

På kvelden dagen etter at dette brevet ble publisert svarte Helsedirektoratet med en plakat med følgende overskrifter;

- Gode råd
- Koronavirus og helserisiko
- Spesielt om overdoserisiko

19. mars mottok A-larm et forslag til «Prioritering av helsehjelp i Norge under Covid-19 epidemien.» Dette var et høringsutkast blant annet til bruker- og pårørende org. og med noen endringer ble det presentert på en pressekonferanse 25.03.2020. Her er noen av hovedpunktene som er gjeldende.

Spesialisthelsetjenesten

- Det polikliniske tjenestetilbudet og dagbehandling bør opprettholdes ut fra en samlet faglig vurdering av risiko, smittevern hensyn og kapasitet. Det bør som hovedregel benyttes telefonmøter eller videomøter.
- For pasienter med alvorlig psykisk lidelse og ruslidelser bør det legges til rette for ambulant oppfølging ved for eksempel ACT/FACT team.
- Planlagte døgninnleggelser inn PHV og TSB kan gjennomføres der det er etablert forsvarlig smittevernrutiner, men bør avgrenses.
- Spesialisthelsetjenesten må samarbeide med kommunen ved utskrivelse fra døgnopphold og ha en økt oppmerksomhet på faren for overdose eller suicid etter utskrivelse.

Barn og unge i vanskelige situasjoner

- Barn og unge med spesielle behov eller familier det er bekymring for, skal følges opp.
- Ved stenging av skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom må elever det er bekymring for sikres oppfølging med helsesykepleier eller annet helsepersonell per telefon eller møtes ute.

Kommunene

- Lavterskeltilbud i kommunene for brukere med alvorlige rusmiddelproblemer eller psykiske lidelser bør opprettholdes for å gi tilbud til de mest sårbare personene og for å avdekke alvorlig sykdomsutvikling. Forekomst av selvmordsproblematikk, psykoseutvikling og akutte stressreaksjoner kan øke i krisetider.
- For brukere med alvorlig psykisk lidelse og ruslidelse bør det legges til rett for ambulant oppfølging i samarbeid med spesialisthelsetjenesten, som f. eks ACT/FACT.

Mange lavterskeltilbud er stengt eller tilbyr tilpassede tjenester. Helsedirektoratet er svært tydelige på at disse tjenestene igjen bør være operative. Det samme gjelder for ACT og FACT som nå får et tydelig oppdrag om å arbeide oppsøkende.

23. mars deltok også A-larm på et orienteringsmøte (på telefon) med Administrerende direktør Cathrine Lofthus i Helse Sør-Øst RHF. Her fortalte hun bla at de var i nær kontakt med de private avtalepartnerne for å utnytte deres kapasitet best mulig og at så langt som mulig skal og avrusningskapasiteten for akutte tilstander sikres. Vi har i den senere tid fått noen telefoner fra behandlingstilstander som også kan bekrefte at noen øker egen kapasitet og andre er i ferd med å få inn nye pasienter i planlagte forløp og det er bra.

Ut over dette er vi også kjent med at noen kommuner og frivillige organisasjoner nå legger om sine tilbud slik at de fremdeles skal kunne og tilbud til denne sårbare gruppen.

Kristiansand, 26. mars 2020

Erik Torjussen

Fagrådgiver